

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
:: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona,
Előfizetési ár egy hóra 35000 Ft

Forgalmi adó, kincstári részesedés leszállítása

A folytonos parlamenti botrányok légkörében élve, szinte elsiklik a politikai közvélemény ama két bejelentés mellett, melyet a miniszterelnök és a pénzügyminiszter tett a forgalmi adó leszállításáról, a kincstári részesedés ötvenszázalékos mérsékléséről. Pedig a nagyközönséget ezek a bejelentések jobban érdekelhetik, mint az, hogy Szilágyi vagy Peyer képviselők mit vágdosnak a kormány fejéhez, amely fejet minden áron a porban szeretnék már látni, semmi egyébért mint elvakult gyűlöletből.

Magyarországon legalább az utolsó két évtizedben adóleszállításról szó sem lehetett, közterhek mérséklése az álom birodalmába tartozik, egyszerűen azért, mert a fokozódó szükségletek, a folytonos pénzromlás miatt minden pénzügyminiszter újabb adók kitalálásában, adókülcsek emelésében veteledett egymással. A mostani kormány is, míg az ország pénzügyi helyzetét nem hozta rendbe, nem fehetett mást, de viszont most a Bethlen kormánynak az érdeke, hogy mikor az első lehetőség mutatkozott rá, az eddig nálunk alig ismert fogalmat valósítja meg, az adóleszállítást.

A forgalmi adó leszállításának jelentősége nem abban az egy százalékban nyilvánul meg, amellyel ezután kevesebb lesz ez a nem éppen szociális adó, hanem abban, hogy az első lépés megtételét ennek az adónemnek teljes leépítésére és remélhetőleg rövidesen elkövetkezik az az idő, mikor ez az adónem a mult rossz emléke lesz.

Számszerűleg a közfogyasztás alá kerülő cikkeknél nem egy százalékot, hanem sok esetben négyöt százalékot jelent a mostani mérséklés, mert hisz tudvalevő, hogy a kereskedelem minden fázisán, a gyárosnál, a nagykereskedőnél, a detailkereskedőnél számítani kell a forgalmi adót, tehát háromszorosgyakrabban kevesebb lesz a teher, amely forgalmi adó alakjában drágítja az árut, így újabb lökést ad az ouszabbodási folyamatnak.

Nem lehet lekicsinyelni a kincstári házhasszonrészesedés leszállításának fontosságát sem. Az augusztusi házbéremelés gondjain segíti át a kormány ezzel a lakók társadalmát, mert a mérsékelt kincstári részesedés mellett nem sokkal lesz több a házbér-teher, mint az előző évnegyvedben a teljes kincstári részesedést számítva. Itt is a leszállítás egy lépés ennek a háborus társadalmának adónemnek a kiküszöbölésére és a sokféle teherrel sújtott

adózó közönség terheinek könnyítéséhez.

Ha ezen az úton halad a kormány és ha az állam pénzügyeinek

szanalása után, a magángazdaság szanalására, az általános jólét emelésére tesz meg minden lehetőt, akkor hiába parlamenti ellenségeinek

minden mesterkedése, a közvélemény bizalma olyan vértet ad számára, mely megóvja minden igaztalan támadással szemben.

Bethlen miniszterelnök hirtelen megbetegedett azonnal megoperálták.

A műtét jól sikerült, a beteg állapota javult.

Budapest, jun. 19. (Félhivatalosan jelentik.) Gróf Bethlen miniszterelnököt ma délután hirtelen rosszul el fogta el, amelyhez heves gyomorgörcsök járultak. A miniszterelnök háziorvosa, Diabella Géza egyetemi magántanár szükségesnek látta dr. Adám Lajos egyetemi magántanár sebész-orvos azonnali meghívását is. A két egyetemi orvostanár este 8 órakor konziliunt tartván, vakbélgyulladás állapotát állapított meg, és szükségesnek tartotta azt, hogy a miniszterelnök sürgős vakbél operációnak vessen magát alá.

Gróf Bethlen miniszterelnök erre felesége Bethlen Margit grófnő és a két orvostanár kíséretében gépkocsin este féltíz órakor a Vilma Királyné uton levő Fásorszanató-

riumba hajtatott, ahol Adám Lajos dr. orvostanár azonnali vakbéloperációt hajtott végre.

A miniszterelnök megbetegedéséről Bárczy István miniszterelnökségi h. államtitkár külön telefonjelentést tett a kormányzóknak és egyben azonnali telefoni előterjesztést terjesztett eléje, hogy betegség tartamára a miniszterelnökségi teendőket ellátására dr. Vass József népjóléti és munkaügyminiszter bizassék meg.

Saját tudósítónk jelenti: Bethlen István gróf miniszterelnök délután hirtelen rosszul lett. Miután állapota rosszabbodott és hőmérséklete emelkedett, sürgős vakbéloperáció vált szükségessé.

A műtétet a fővárosi Fásor-Szanatóriumban dr. Adám tanár vé-

gezte helyi érzéstelenítéssel. — A miniszterelnök a műtétet kitünően állotta ki.

A feregnyulvány tele volt genyvel, de nem volt átlukadva. A sebet be lehetett varrni és így a betegség előreláthatóan teljesen normális lefolyású lesz.

Minden valószínűség szerint Bethlen miniszterelnök rövid időn belül elhagyhatja a sanatóriumot. Éjjel két órakor jelenti fővárosi tudósítónk: A Fásor-sanatóriumban a beteg miniszterelnök mellett állandó inspekciós szolgálatot teljesítő orvosok közlik:

— Bethlen István gróf miniszterelnök állapota javult. Laza rövid időre emelkedett ugyan, de azután alább szállt. — Éjjelkor a beteg nyugodtan alszik.

A szociáldemokratapárt deklarációja a Házban: lábhoz tett fegyverrel fogják az új vizsgálatot figyelemmel kísérni.

A szociáldemokrata párt egyelőre napirendre tér a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyével -- Szilágyi újra heves vitát provokált

Budapest, június 19. A nemzetgyűlés mai ülését 11 óra előtt nyitotta meg Huszár Károly alelnök. Az elnöki bejelentések után folytatták a választójogi törvényjavaslat részletes vitáját.

A 10. szakaszról, mely a választójogi törvényből való kizárásról szól, először Szabó Imre szólalt fel.

Szabó Imre: Azt fejtegeti példákval is illusztrálja, hogy milyen könnyű valakinek kizárási okot teremteni. — Inkonzekvenciával vádolja a törvény szerkesztőit, mert azokat is ki kellett volna zárni a választójogi törvényből, akik a Károlyi forradalomkor szerepet vállaltak.

Rothenstein Mór szerint a 10. szakasz ikertestvére a 7-nek. Mind a kettő egy-egy rosta, amely kiegészíti egymást. Helytelen a javaslat azon intézkedése, hogy a tanács köztársaság magasabb funkcionáriusai semmi körülmények között

sem lehetnének a törvényhozásnak tagjai.

Az elnök figyelmeztetése után röviden befejezi beszédét.

Kiss Menyhért: Azoknak a magyar újságíróknak az érdekében beszél, akik „közérdekből rágalmaztak”.

A következő felszólaló Propper Sándor: Ezt a törvényjavaslatot tegnap esti értekezletén nagyon jól jellemezték akkor, amikor azt mondták, hogy csak egy pártra van szüksége az országnak. Ilyet csak a bolsevisták, vagy a fascisták mondták. Elég egy szemrebbenés, aki 10-kor szabad volt, 11-kor már rab.

Vass József népjóléti miniszter: Még sem lehet ilyeneket mondani. Ez egyszerűen nem igaz. (Nagy zaj, ellentmondások a szélső bal oldalon: Hát a Beniczky eset?)

Barla Szabó: Az ilyen emberek

nem érdemlik meg a választójogot (Nagy zaj.)

Hegymegi Kiss Pál (az elnök felé fordulva): Mióta mondhatja az egyik képviselő a másiknak, hogy perfidiál hazudik?!

Elnök: A nagy zajban nem hallottam, de már intézkedtem, hogy a gyorsírói jegyzetből megállapíthassam, ki követte el a sértést.

A szélső baloldalon folytonos közbeszólások hangzanak el úgy, hogy Propper nem beszélhet s közben a szabályokban előírt beszédidő lejárt. Kéri, hogy tíz perccel meghosszabbíthassa beszédét, de a Ház az engedélyt nem adta meg. Erre Szilágyi Lajosék arra buzdítják a baloldali tagjait, hogy retorzióképpen mindenki iratkozzék fel ehhez a szakaszhoz.

Propper közben azonban tovább beszélt s csak harmadszori elnöki figyelmeztetésre fejezte be beszédét.

Farkas Tibor: Az eskü szövegének beillesztését nem tartja helyesnek és a szakasz e részének elhagyására tesz indítványt.

Pakots József a következő szónok. Ugy látja, hogy a kormány a hatalmi pozíciójának a megvédése érdekében alkotta így meg a javaslatot. Ha a szakasz így marad, igen sok igazságtalanságnak lesz kuforrása. A szakaszt nem fogadja el.

Szilágyi Lajos beszéde közben az egységspárt oldaláról az összes képviselők tüntetően kivonulnak, különösen akkor, amikor Szilágyi az általa a nemzetgyűlésen már többször felhozott különböző szemlélyeskedéseket találja fel újból.

Azt mondja, hogy nem volt alkalma védekezni Huszár Károly felszólalásával szemben, akinek a kormánypart háromnegyed órai időt adott arra, hogy támadást intézzen ellene.

Rakovszky István (az elnöklő Huszár Károly fele intégetve): Letette az esküt a nemzeti tanácsral.

Huszár Károly elnök Rakovszky szavaira helyeslőleg bólintott feleje és gúnyosan mosolyog, majd figyelmzett Szilágyit, hogy már csak egy perce van hátra a beszéd-időből, fejezze be beszédét.

Szilágyi erre nyomban előterjeszti azt a kérését, hogy még egy félórát beszélhessen. Az ellenzék padsoraiban a képviselők felállnak és úgy kiáltják:

— Megadjuk, megadjuk, beszéljen!

Az elnök — mivel az egységes párt padsoraiban senki sem volt jelen a képviselők közül — kimondotta a határozatot, hogy a Ház megadja az engedélyt, hogy Szilágyi félórával meghosszabbíthatja beszédét.

Szilágyi Lajos ez alatt a félóra alatt rendületlenül folytatta személyes támadásait az egységes párt ellen. Majd újabb 10 pernyi hosszabbítást kér, az elnök azonban kijelenti, hogy a házszabályok szerint nincs joga a szónoknak ismételtén a beszédidő meghosszabbítását kérni.

Szilágyi Lajos erre befejezi beszédét azzal, hogy a szakaszt nem fogadja el.

Malasich Géza azt hangoztatta, hogy a szakasznak a rágalmazásról szóló rendelkezésével kizárják a hírlapírók nagyrészét a választathatóságából. A polgári társadalomnak nincsen oka arra, hogy így védekezzen a bolsevizmus ellen, mert a munkásság is bolseviztaellenes. Az ellenzéki indítványokhoz csatlakozott.

Rakovszky belügyminiszter védelmére kell a szakasznak és felsorolta azokat a szempontokat, amelyek miatt az ellenzéki indítványokat nem teheti magáévá.

A nemzetgyűlés a szakaszt kisebb módosítással fogadja el.

A 11-ik szakasznál **Farkas Tibor** azt javasolja, hogy a választáson fellépő tisztviselők a választás kitűzését három hónappal megelőzően kötelesek legyenek magukat nyugdíjaztatni.

Szakács Andor ehhez az indítványhoz hozzájárul azzal a kiegészítéssel, hogy a főjegyzők és a megváltást szenvedő birtokosok képviselői ugyanott szintén ne legyenek választathatók.

Hegymegi Kiss Pál csatlakozik az előtte szóló indítványához és azt javasolja, hogy a képviselőjelölt volt hivatalába csak három év múlva térhessen vissza mint hivatali főnök.

Szünet után **Rakovszky** belügyminiszter szólalt fel: A választás kitűzése előtti kötelező nyugdíjazás, egyszersmindkorra lehetlenné tennék, hogy tisztviselő is lehessen képviselő. Az erre vonatkozó javaslatot nem fogadja el. — Ellenben hozzájárul Hegymegi Kiss Pál indítványához. A földbirtokosok jogi képviselői választathatók.

sét kéri, mert a földbirtokosok ügyvédjei a választás szempontjából nem vezethetők félre, amíg az igénylőket félre lehet vezetni olyan ígéretekkel, amelyek a törvényekkel ellentétben állanak. A kettő között különbség van.

A Ház a szakaszt **Hegymegi Kiss Pál** módosításával fogadja el.

A 12-ik szakasznál, amely a választókerületekről és a szavazó körökről intézkedik, **Eörfy Imre** javasolja, hogy az országos lajstrom ne kerületi választások előtt, hanem hat hónappal ezek után legyen bemutatandó a pártok részéről.

Farkas Tibor javasolja, hogy a képviselői választás háromnegyed részben választókerületekként, egy negyed részben lajstromos választás útján történjék és a képviselők száma 200 legyen, a kerületek ugy kerekítettessenek ki, hogy a kerületi választásoknál 50, lajstromos választásoknál pedig 60 ezer választóra essen egy képviselő.

Hegymegi Kiss Pál: A kerületi választást ne a kormány rendelje el, mert annak megállapítási joga a nemzetgyűléséé. A szakaszt a kisebbségi vélemények szerint dolgoztassák át, hogy a dandrendszernek megfelelően a kisebbségi határozatok is érvényesüljenek.

Barthos Andor: Nem híve a lajstromos szavazásnak, de Örfy módosításával, hozzájárul a szakasz rendelkezéséhez. — Indítványozza, hogy a lajstromos szavazásnál is nyilvános legyen a szavazás.

Propper Sándor csatlakozik a Hegymegi Kiss Pál indítványához. Leghelyesebb volna, ha a kormány visszavonná és átdolgozná a szakaszt.

Reisinger Ferenc felszólalása után **Pickler Emil** került volna sorra, de **Pickler** beszédének a következő ülésre való halasztását kérte, amihez a Ház hozzájárult.

Az elnök ezután javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt 11 órakor tartásák a mai napirenddel. A napirendhez **Malasich Géza** szólal fel.

Felolvassa pártjának deklarációját, amely szerint a szociáldemokrata-párt ládhoz tett fegyverrel fogja az új vizsgálatot figyelem-

mel kíséri. A párt ma mindenre és mindenre való tekintet nélkül, mint a munkásság képviselője állandóan sürgetni fogja a kiderítetlen gyilkosságok tettesének kinyomozását. Ha ez nem vezet eredményre, ismét szóvá fogja tenni, hogy kik voltak azok, akik Somogyit és Bacsót megölték.

Ezután **Szakács József** szólal fel. Ugy látja, hogy a szociáldemokrata-párt is befejezettnek tekinti a gyilkosság ügyét. (Ellentmondások a baloldalon.) A szociáldemokrata-párt deklarációja szerint ládhoz tett fegyverrel fogja figyelemmel kísérni a vizsgálatot. Az egységes-párt teljesen egyet ért minden más párttal abban, hogy minden büntetles elnyerje büntetését.

Az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Rupert Rezső: Cáfolja, hogy a Somogyi-ügyben nem történt eltussolás. Kifogás tárgyává teszi a bíróság eljárását, amiért az elnök rendre utasítja.

Rubinek István az elnök napirendi indítványát fogadja el. — A Ház ugyancsak ilyen értelemben határoz.

Esztergyányos János bejelenti a mentelmi jog sérelmét. Szerdán a kisparasság ülésén, amelyre ő hivatalos volt, fel akart szólalni, de a rendőrtisztviselő megakadályozta ebben.

Rakovszky belügyminiszter: — Nem volt bejelentve, hogy felszólal. A Ház az ügyet a mentelmi bizottság elé utasítja.

Patacsi majd **Propper** szólalt fel aztán személyes kérdésben, az utóbbi újabb vihart keltve. — Majd **Nagy Vince** a házszabályokhoz kér szót.

Elnök: A házszabályok melyik paragrafusához kíván szólni a képviselő ur.

Nagy Vince: Abszolúte nem ismerem a házszabályokat. (Nagy derültség.)

Elnök: Akkor nem adhatom meg a szót.

Nagy Vince: A mentelmi jogra való hivatkozással kér szót a házszabályokhoz.

Elnök: Ezen címen a képviselő urnak nem adhatom meg a szót. Az ülés 8 órakor véget ért.

Az indemnitási javaslat rendelkezik az adóösszállításokról és tisztviselői fizetések rendezéséről.

Tegnap minisztertanács volt.

Budapest, június 19. A kormány tagjai pénteken délután 5 órakor a miniszterelnökségi palotában rendezte minisztertanácsra ültek össze, amelyen a hirtelen megbetegedett **Bethlen** miniszterelnök helyett dr. **Vass József** népjóléti és munkügyi miniszter elnökölt. A minisztertanács először a folyóügyeket tárgyalta le, majd **Bud János** pénzügyminiszter terjesztette elő az 1925-26. évi költségvetési évről szóló költségvetési törvényjavaslatot, valamint az 1925-26. évi költségvetési év első hónapjaiban viselendő közterhekről és fedezendő államadósságokról szóló törvényjavaslatot. A minisztertanács egyhangúlag hozzájárult a pénzügyminiszter előterjesztéséhez és a felhatal-

mazás alapján a pénzügyminiszter ezt a két törvényjavaslatot hétfőn fogja pénzügyi expozé kíséretében a nemzetgyűlés elé terjeszteni. Az indemnitásról szóló törvényjavaslat többek között rendelkezéseket foglal magában az adóösszállításról, továbbá az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről, valamint az állami beruházásokról.

A nyugdíjas köztisztviselők segélyt kérik.

Budapest, jun. 19. A nyugdíjas köztisztviselők beadvánnyal fordulnak a kormányhoz és kérik, hogy nyomoruk pillanatnyi enyhítésére utaljon ki egy hónapi gyorssegélyt.

Szónszavval feltöltött

EVA vizet igyunk

üdít — frissít

Megrendelhesd.

Márkus Jenő Helyes-u. 22. Telefon 17

Testvérek vitézzé avatása Debrecenből.

Lépes Győző ezredest és testvéröccsét holnap fogják vitézzé avatni Budapesten több debreceni vitézjelölttel együtt.

Holnap, azaz június 21-én, vasárnap fogják megtartani az idei vitézi avatásokat, Budapesten, a Margit szigeten. A vitéz jelölteket nagybányai **Horthy Miklós** kormányzó fogja a vitézi rendbe felavatni, illetve felvenni.

Az avatásra Debrecenből is több jelölt van kandidálva. Különösen említésre méltók a felavatandók közül a debreceni uri társaság két közismert és közszeretett örvendő tagja — két testvér — Lépes Győző ezredes, a testnevelési bizottság agilis elnöke és testvére: Lépes István főhadnagy.

Lépes Győző ezredes, miután a világháborút hősiessen, több kitüntetéssel végig küzdötte, — a békés idők beálltával az ifjuság, nevezetesen a Levente egyesületek testi nevelése és szervezése körül szerzett hervadhatatlan érdemeiért egy a vármegyében, mint a városban. A legutóbbi Levente-ünnepély megtartásában és rendezésében is jelentős szerepet játszott.

A másik testvér: Lépes István főhadnagy. Lépes Győző ezredes testvéröccse. Mint fiatal katonát, önként jelentkezett harctéri szolgálatra s hogy ott kiválóan állta meg a helyét, annak elég bizonyítéka a nagy ezüst vitézségi érem s a most megtörtént vitézzé avatása.

A nemzeti polgári párt küldöttsége a kormányzónál.

A nemzeti polgári párt küldöttségét ma délben fogadta a kormányzó, akit **Tolnay Kornél** üdvözölt, a párt hódolatát és meleg ragaszkodását fejezte ki személye iránt.

A kormányzó megköszönte az üdvözlést és a küldöttség tagjaival hosszan elbeszélgetett. Megjegyezte a kormányzó, hogy **Heinrich Ferenc** annak idején ő kérte arra, hogy azokat az értékes elemeket, a kik minden tisztelettel mentesen a magyar nemzeti politikának hívei, osztály és felekezeti különbség nélkül tömörítse egy táborba.

Sir William Good a békeszerződés revízióját kívánja.

London, jun. 19. **Sir William Good** a Manchester Luncheon Klubban mint díszvendég beszédet tartott, amelyben méltatta a magyar rekonstrukció Genfben elért fontos eredményeit. Ugy a pénzügyi bizottság, mint a nemzetek szövetségének tanácsa gratulált ahhoz a jelentékeny haladáshoz, amelyet **Bethlen** miniszterelnök és **Smith J.** főbiztos igazán kiváló államférfi vezetése alatt elértek. Szólt a magyar költségvetés kedvező állásáról, majd ezeket mondta:

— Ausztriát és Magyarországot a nemzetek szövetségének közbeiktatása megmentették a pusztulástól. Kölesönös gazdasági viszonyok azonban változatlanok maradtak. Ezek változatlanok is maradnak mindaddig, amíg a világ meg nem érti, hogy a gazdasági nehézségek nem magát a betegséget, hanem annak tüneteit jelentik. A nehézségek annak a politikai légkörnek az eredményei, amelyben a békeszerződéseket kötötték.

Ezeket a jelenségeket nem lehet addig eltüntetni, amíg előbb a betegséget nem gyógyítják ki.

London, jun. 19. Az angol sajtó részletes tudósításokat hoz **Sir William Good**nak a Manchester Luncheon Klubban tartott előadásáról, amely mint az angol lapok kommentárjaiból kitűnik, mély hatást keltett.

Szerenád egy hamis halálhír alkalmából.

Tegnap délután valamelyik lelkiismeretlen ember eltévelyesztette azt az állírt, hogy Ekly József meghalt. Sokan felültek a hamis hírek és részvételt adtak tovább, de szerencsére hamarosan Ekly József maga cáfolta meg a híresztelést személyesen és friss, jó egészségben.

Az Iparos dalárda tagjaihoz is eljutott a hamis hír és miután annak valótlanága kiderült, a dalárdisták elhatározták, hogy szeretett elnökük tiszteletére szerenádot adnak. A dalárda teljes számban megjelent Ekly József házában és szobánál-szobánál dalokat adtak elő. — Ekly szívesen fogadta a ragaszkodás e szép megnyilvánulását és a dalárdistákat megvendégelte. Egymásután üritették ki a poharakat az elnök egészségére, sőt később Ekly József is, aki pedig saját személyében alkoholtilalmat tart, felkapott egy poharat és ivott a dalárda egészségére, mondván, hogy a saját „halotti torán” joga van inni.

Unger István és Kovács Terus kérélmé a városi tanács előtt

Unger István és Kovács Terus beadványukban azt kérték a városi tanácstól, hogy e hónap végén valamelyik estére kifizetésre bocsátva engedélyezzen száz százalékos helyáremelést. A városi tanács a művészpárnak évek óta kifejtett kulturtevékenységére való tekintettel ez esetben kivételesen engedélyt adott a 100 százalékos helyáremelésre.

Egy volt követ igazolta Rónainé személyazonosságát a bécsi követségnél. Rónainé leánya nem férjvadász.

Bécs, június 19. A bécsi rendőrség ma kihallgatta annak a közjegyzőnek utódját, akinek iródájában Rónainé személyazonosságát megállapították. Azt mondta a közjegyző, hogy elődje valószínűleg jóhiszeműen járt el, mert az asszony személyazonosságának megállapításánál egy volt követ tanuskodott.

Biebrovich volt budapesti ukrán diplomáciai ügyvivő, — akit szintén kihallgattak — elmondta, csak később tudta meg, hogy a személyazonosságát okiratot Greinerné névre és nem Rónainé nevére állították ki. Követeltte az asszonytól, hogy az okmányt semmisítse meg, amit Rónainé meg is ígért.

Budapest, jun. 19. Rónai Nándorné a Markó-utcai fogház egyik cellájában helyezték el. Védője kérésére ápolnókat adtak melléje, aki vigyáz arra, hogy tervezett öngyilkosságát el ne kövesse.

Corup báró Rónai leányának völgyöny táviratot intézett menyasszonyához, amelyben közli, hogy az eljegyzést a leány kívánsága ellenére sem bontja fel. Még ma Budapestre érkezik és mindazokkal szemben, akik azt írták a lányról, hogy férjvadász, a megtorló lépéseket folyamatosan teszi.

Budapest, jun. 19. A milliárdos család Rónai Nándorné letartóztatása előtti utolsó napokban egy idegen palotára szintén nagyobb dollárkölesont akart még felvenni. — Ez a szélhámosága azonban nem sikerült.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég Debreczert.

A kétszázalékos forgalmiadót már július 1-én életbe akarják léptetni.

Az elmaradt májusi kincstári részesedést már nem kell megfizetni.

Budapest, június 19. A pénzügyminiszter tegnapi konferenciáján tisztázódott a helyzet a forgalmi adó várható reformja körül. Beavatott helyről közlik, hogy Varga Imre pénzügyi államtitkár már dolgozik azon a rendeleten, melyet a miniszterium a reform részletei ügyében ki fog adni. A nemzetgyűléstől Bud János csupán általános felhatalmazást kért s ezt a felhatalmazást az indeminálásba foglalják bele, azonban a 3 százalékos kulcsnak 2 százalékra való csökkentését már július 1-én életbe akarják léptetni.

Az adóösszeállítás kerekén 40 millió aranykoronával kevesebb bevételt jelent a kincstár számára és természetesen ugyanennyivel ki-

sebb terhet a fogyasztó tömegek vállain. Ezen kívül kerekén még 80 milliárd papirkoronával csökkentene a forgalmi adó terhe azáltal — hogy a pénzügyminiszter különböző sérelmeket szüntet meg, amelyek a forgalmi adó végrehajtása terén eddig mutatkoztak.

Bud János pénzügyminiszter a kormánypart tegnapi esti értekezletén közölte, hogy a kincstári haszonrészesedés 50 százalékos lesz állítása visszaható erővel történik, vagyis a május 1-i lakbérfizetéseknel elmaradt kincstári haszonrészesedés fele részletét már nem kell megfizetni, az augusztus 1-i lakbérfizetésnél pedig csak 12 és fél százalékos kincstári haszonrészesedés esedékes.

Amundsen utja azt a fellelvést erősíti meg, hogy az északi sarkvidék tengeri terület

Az expedíció nagy viszontagságai

Tegnap számunkban beszámoltunk már arról, hogy az északi sarkra indult repülőgépek visszaérkeztek a Spitzbergákra. E szerint az első távirat szerint Amundsen és társai eljutottak az északi szélesség 87.44 fokáig, a nyugati hosszúság 10.20 foka alatt. Itt a repülőgépeknek le kellett szállniuk s rögtön azután veszélyes jég-torlaszok közé kerültek, melyek közül csak nagy viszontagságok után szabadultak vissza.

Berlin (Szikratávirat). Amundsen a hírlapíróknak így nyilatkozott: Roppant súlyos nehézségekkel kellett megküzdenünk az alatt a 24 nap alatt, amíg a Spitzbergákról elindulásunktól heteken át a jég-tengerben való vesztéglés után ismét fel tudtunk szállani és az Északi Fokot elérni. Az arktikus tenger kiszámíthatatlan szélességi viszontagságát tartogattak számunkra. A 25-ös számú repülőgép jelentéktelenül meg is sérült, mégis el tudtuk hurcolni a jégtömbök közül a kiszemelt felszállás helyéig. Itt aztán újabb, súlyos bajaink keletkeztek. Amikor már mindent elkészítettünk a felszállásra, a jégfelület több helyen beszakadt és fáradságos, hosszú munkánk eredményét az a veszedelem fenyegette, hogy a jég elsodorja a start helyét. Június 15-én lényegesen csökkent számunkkal felszálltunk és kilencórás repülés után elértek a Spitzbergák földjén az Északi Fokot.

Különös szerencsénkre a Sjøeliv nevű norvég rozmár vadász hajó úszószólván nyomban az Északi Fok közelében való felszállásunk után arra haladt el. — nyugati irányban. Nyomban hozzá siettünk és a norvég hajó örömmel vállalta a két repülőgépet elvontatását.

Amundsen elmondta még, hogy

az expedíció tagjai hosszabb ideig el voltak szakadva egymástól és Ellsworth egy izben megmentette Dietrichsont és Owent a vízbefúlástól.

Budapest, június 19. Kövesligethy Radó dr. egyetemi tanár a következőket mondotta munkatársainak:

— A lapok jelentései szerint Amundsen az északi szélességnek körülbelül 88. okáig jutott el, ami annyit jelent, hogy még 220—230 kilométernyi távolságra kellett volna jutnia, hogy elérhesse az északi sarkot. — Amundsen azt mondja egy nyilatkozatában, hogy a 88-ik foknál 30 percig látta az északi sarkot övező területet és ez a távolság, amelyet azonban csak szemével futott be, már csak 170 kilométerre van körülbelül a pólustól. — Ámbár tehát Amundsen nem érte el a sarkot és nem jutott közelebb a polushoz, mint elődei, akik hasonló kísérlettel már foglalkoztak, a tudomány szempontjából mégis nagyon értékes és új eredményeket jelent az ő utja. Különösen annak a régen vitatott és kutatott kérdésnek a szempontjából várható eredmények, amelyek az északi sarkvidék tenger- vagy szárazföld-voltának megállapítására vonatkoznak. A tudomány és az eddigi kutatások szerint az a fellelvés volt általában valószínű, hogy az északi sarkvidék tengeri terület és ezt Amundsen utja is megerősíteni látszik.

Köpenhága, június 19. Egy újságíró, aki jelen volt az Amundsen expedíció megérkezésekor, a következőképp mondja el a nagy jelentést:

A norvég segítő expedíció tagjai azzal foglalatalkodtak, hogy az utolsó előkészületeket megtették, a mikor az egyik munkás azzal rohamt hozták, hogy Amundsen visszaérkezett.

Az első pillanatban a hírt mindenki rossz tréfának minősítette és tovább folytatták az előkészületeket. Csak amikor látták, hogy a Hobbyról a tömeg a másik hajóra siet, — állapították meg, hogy az örömhír való.

Az expedíció tagjait matrózok és munkások vették körül, lelkesen éljeneztek és tapsoltak, majd Amundsent a vállukra vették és körülhordozták a hajón.

Mindenki kezet akart vele szorítani. Csak nagysokára sikerült az expedíció tagjainak egymással értelmes, összefüggő mondatokat váltani.

Ma délelőtt temetik Wolff tábornokot

A volt 39-esek testületileg jelennek meg a temetésen — Hazaérkezett a gyászoló özvegy és leánya

Ma délelőtt helyezik örök nyugalomra Wolff János vezérőrnagy hülttetemét. A temetés délelőtt 10 órakor kezdődik a Péterfia-utcai gyászházban. A család kívánságára Lindenberger János dr. praelátus, egyedül végzi a gyászszertartást. A háznál történő beszentelés után a koporsót a Szent Anna-utcai római-kath. templomba viszik, ahol az oltár előtt katalalkon helyezik el. Itt requiem lesz, majd „Liberatio”. Azután a temetési menet a Kossuth-utca át a Kossuth-utcai temetőbe vonul, ahol a Szikszay-féle családi sírboltba helyezik el ideiglenesen a koporsót.

A sírnál a Nyukosz nevében Fhlór János ny. altábornagy, a 39-es bajtársak nevében Kőrösy Kálmán ügyvéd, kormányfőtanácsos mond beszédet.

A temetés teljes katonai pompa mellett megy végbe. Kivonul a katonai zenekar, nagy tiszti küldöttség, míg a gyász kíséretet egy zászlóalj jgyalogság és két huszárszaksz fogja képezni egy ezredes vezetés alatt.

Hatványozott mértékben nyilvánul meg a volt 39-esek részvéte. A 39-es bajtársi egyesület tagjai tegnap este gyászösszejövetelt tartottak, melyen Klein László ny. tábornok méltatta az elhunyt érdemeit és katonai erényeit. Elhatározták, hogy a temetésen küldöttségileg jelennek meg. Ezen ezért ezton felhívják minden volt 39-est, hogy ma, szombaton délelőtt fél 10 órakor a Péterfia-utcai lakatnyá előtti gyülekezzenek és onnan testületileg vonulnak a gyászházhoz.

A 39-esek hatalmas nemzetiszín koszorút helyeztek a ravatalra.

A Nyukosz debreceni főcsoportja tegnap délelőtti ülésén parentálta el Wolff János ny. tábornokot, mint az egyesület felelhetően elnökét. Nevét jegyzőkönyvben örökítették meg. Délután a Nyukosz választmányá kondoleáló látogatást tett a családnál és imádkoztak a ravatal előtt, ahol koszorút helyeztek el.

Az elhunyt özvegye és leánya, valamint unokája, kiket Lovranában ért utól a gyász hírt vívő távirat, tegnap délel. hosszú és fáradságos ut után, melyet részint autón, részint vonaton tettek meg, megérkeztek. A tragikus eset mélyen le-sulytottá őket és leirhatatlan jelenetek között folyt le a halott család fő-viszontlátása.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítem, hogy a Kansz. temetkezési vállalatból megváltam és saját

temetkezési vállalatot

alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett temetéseket elvállalok.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Telefon

10-35.

Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bärzli-utca 3. szám

Jancsó Kálmán

aszaltosáru és fakoporsó-gyára.

Göblen, netz sítb, munkákra modern

képekkel, körválykeret

nyugy képekre, valamint tálcákra nagy választékban

Hampel

Rákóczi-utca 8. — képekészítő üzem

Debrecen város és Szabolcs vármegye bonyodalmával fenyegető vitája II db. bronzkori muzeális tárgy tulajdonáért

A városi muzeum bizottsági ülése — Kié legyen a Szabolcs vármegyében debreceni ember által talált lelet? — Jelentés a muzeum és könyvtár működéséről — A Kistemplom műtárgyai a muzeumba kerülnek?

A városi muzeumi bizottság tegnap délután tartotta időszaki ülését dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok elnöklésével. Dr. Csűrös az ülés megnyitása után bejelentette azt a már közismert, nagy horderejű akciókat, melyet dr. Magoss György polgármester a debreceni Déri muzeumnak sürgős felépítésére indított. A bizottság halás szíjjal és elismeréssel mond közönyt a polgármesternek a jegyzőkönyvi határozatban üdvözli, melyben kifejezést ad azon reményének, hogy a kezébe vett ügyet diadalra segíti s a Déri muzeumot tavaszra tető alá juttatja.

Zoltay Lajos muzeumi igazgató előterjesztette a muzeumnak az évi január hótól június hóig terjedő működéséről szóló jelentését, melyben beszámol az utóbbi évtizedekről és leletekről. Nevezetesen értéket képez a gyarapodásban Andaházy Szilárd Mihálynak 26 és fél gramm súlyú arany pecsétgyűrűje, melyet az Andaházy intézet gondnoksága helyezett el a muzeumban. Bejelentette Zoltay igazgató, hogy a pénzügyi igazgatóságtól sikerült a muzeumi beszerzéseknek lényegesen adó alól való mentességet kieszközölni.

Örömmel vette tudomásul a bizottság, hogy a Tiszta István Tudományos Társaság kiadásában rövidesen napvilágot lát Zoltay igazgatónak a Debrecen környéki, 14—15. századbeli településekről, egyházak és egyházatlan falvakról írott munkája.

A könyvtár eseményeiről és állapotáról dr. Eszedi István igazgató ferjesztett elő jelentést. A forgalomra nézve az országban az első helyen álló közkönyvtára az elmúlt fél év alatt vétel folytán 136. ajándék révén pedig 240 művel gyarapodott. A könyvtár egész állományáról új katalógus van elkészítés alatt s ez a város szeptember hónapban már ki is nyomtatja és a kivonatási költséget előlegezi a katalógusért beszédendő díjakra. A könyvtár forgalma januártól májusig 26059 darabot tüntet fel, kiköleszőntek 9862, az olvasó teremben használatra könyvet kivettek 13577 esetben.

Nagyobb érdeklődést keltett Szabolcs vármegye alispánjának egy átirata, melyben a városi muzeum által II darab bronzkori tárgyat a szabolcs megyei muzeum részére kövétel kiadatni, azzal az indoklással, hogy azokat Szabolcs vármegye területén találta egy kubikos munkás, akit különben feljelentéssel fenyeget meg a vármegye. Ez a kubikos munkás Debrecenbe való ember és a munkája közben kezébe akadt tárgyakat Debrecennek szánta. Ez az egyszerű munkás többször szolgáltatott már be leletet a debreceni muzeumnak, mindig ingyen ajándékozván azt, mint ez esetben is.

A kiadatni követelt bronz tárgyaknak nincs párja a debreceni muzeumban. A muzeumi bizottság határozatában rámutat arra, hogy a munkás szabadon rendelkezett a lelettel, mert az se nem arany, se nem ezüsthől való. A szegedi kubikos munkások például messze vidékekről állandóan küldözgetik hazra a leleteket, melyeket senkinek sem jut eszébe visszakövetelni. — Különben, ha a tárgyak itt maradnak, itt is csak a nemzeti kultúrát szolgálják, miért is a bizottság a városi tanács útján arra kéri az alispánt, hogy tekintse elintéztett-e II bronzkori tárgy sorsát. A

mennyiben erre nem hajlandó, a muzeumi bizottság a vallás és közoktatásügyi miniszter döntését fogja kikérni az érdekes vitában.

Zoltay igazgató nevezetesen indítványt terjesztett elő a 200 éves Kistemplom szükségessé vált lebontásával kapcsolatban. — Rámutatva ugyanis arra, hogy a kistemplom

szószerke, ennek koronája, a karzat mellvédjének faragott barokk izlésű díszítései és az oszlopfők iparművészeti muzeális értéket képviselnek, mint a régi debreceni mestermesterek remekei s ezért a városi tanács útján arra kéri a presbiteriumot, hogy ezeket a tárgyakat helyezze el leletben a muzeumban, feltételezve, hogy az egyház a tervezett építkezésnél vagy máshol nem szándékozik felhasználni ezeket a tárgyakat.

A bizottság javaslatot terjeszt elő a tanácsnak, hogy a Halasi Viktor által félmillió koronáért felajánlott „homo primigenius“ fogalom alatt ismeretes őskori ember szobor konstrukcióját vásárolja meg.

Renoválják a Nagytemplomot

Országos pályázatot hirdet az egyház a renoválási munkára

A debreceni református egyház gazdasági bizottsága Márk Endre elnöklésével június 18-án gyűlést tartott. Foglalkozott a Nagytemplom renoválásának ügyével is. A templomot még a nyár folyamán óhajtják renováltatni, annnyival is inkább, mert a templom környékének parkirozása nagyon szükséges-

sé teszi, hogy a templom is újszint ültön. A renoválást országos pályázat útján fogja kiadni a gazdasági bizottság. A legutóbbi renováltatása a Nagytemplomnak annak idején 18.000 aranykoronába került, ma horribilis összeg lesz amit reá költenek.

A tanítványok virágokat szórtak

szeregett tanítójuk lábai elé ...

Nagy Károly tanító ünneplése nyuga omiba vonulása alkalmából

A Csonka-utcai ref. elemi iskolában tegnap a Nagy Károly tanító tanítványainak a vizsgája valóságos lélekemelő ünnepélyre magaszkodott. A vizsga végzetével után nyugdíjba vonulása alkalmával — kedves meglepetésben részesítettek. A vizsga végzetével ugyanis a ref. tanítótestület elnöke és a körzet igazgatója, Mocsáry László magas szárnyalású szép bucsubeszédet intézett Nagy Károly tanítóhoz, méltatva puritán egyszerűségét s hosszú éveken keresztül kifejtett szorgalmas működését. Majd a tanítványok egyike, Jámber Lajos

tanító alkalmi költeményét adta elő, mely idő alatt a kis tanítványok virágokat szórtak tanítójuk lábai elé, könyvhullatások között, melyre a terem zsufolt közönsége zúgó éljenzéssel válaszolt. Szem nem maradt szárazon. A meghatótt tanító könnyes szemmel válaszolt. Mire a szép ováció a Szózat eléneklése után véget ért. Ez a tanterem régen volt ily kedves jelenet színhelye.

Mindezek után a körzet tanított veterán kartársukat világi reggeli keretében szép, kedves emléktárggyal lepték meg.

Az Operaházbeli B lista dacára is kinevezték Bördy Bellát

Bördy Bella, a m. kir. Operaház ballerínája most, hogy az Operaház kapuit nyári színpadra bezárták, edesanyjával Debrecenbe érkezett s a nyaralást megkezdte. — Azaz csak megkezdte, de a kis művésznő, engedve Kardoss Géza színigazgató kívánságának a „Frasquita“ hétfő esti bemutatóján egy táncbetétet fog táncolni.

A kis ballerina a Poroszlay-uton levő lakásán fogadott. Rendkívül megnőtt s határozottan megszópult, azonban nagyobb gyermek, mint valaha...

— Hát itthon vagyok — mondja — s úgy nézzen rám, hogy annak dacára, hogy az Operánál alaposan „Bélistáltak“, engemet nem

menesztettek, de kinevezték. — Azt hiszem tudja, hogy 1925. január 1-e óta szóló-táncosnak vagyok kinevezve.

— No és tanultam ám s ha meglát a debreceni közönség, meggyőződnek, hogy nem hoztam szégyent Debrecenre...

— Egyelőre most itthon maradok. Strandolni, tenniszezni és zongorázni fogok s ha lesz sok-sok csokoládém, akkor csokoládét fogok enni...

— És amint beszél, hirtelen felugrik s elkezd táncolni, dalol, pajzánkodik, mint egy igazi gyermek...

Hiába, még mindig gyermek, bár már ki van nevezve az Operához...

Vitéz NAGY BÉLA SZIJGYÁRTÓ DEBRECEN
Hunyadi-utca 13.

Raktáron tart: Egyszerű igaz és kocsi lószerszámok

Ostornyeleket	Boka és térdvédőket
Izzasztókat	Bőrpuhiót
Hevedereket	Fényesítő és tisztító szereket.

MEGRENDELESEKET ÉS JAVÍTÁSOKAT SZAKSZERŰEN ÉS JUTÁNYOS ÁRON ESZKÖZÖL

Vitéz NAGY BÉLA SZIJGYÁRTÓ DEBRECEN
Hunyadi-utca 13.

Ujváry József

Sokan nem tudják, hogy milyen erhes és felelősségteljes munkát végez a református egyháznál Ujváry József adóhivatalvezető. A napokban szűkebb társaság keretében pattant ki, hogy ő már 35 éve az egyháznál működik közmegegyezésre. Ebből az alkalomból sokan fejezték ki előtte jókívánságukat. De nemcsak a szűkebbkörű hivatali teendőket látja el lelkiismeretes pontossággal, hanem a társadalmi életben is hasznos munkát végez alkalmas egyénisége és minden zölgálatra kész munkásságával. Különben presbiter az egyháznak, ahol szokszor tevékenykedik az egyházépítés körül.

A törvényhatóságok küldöttsége a kormányzó előtt

Budapest, június 19. A törvényhatóságok Szabolcs vármegye kezdő menyezésére elhatározták, hogy az államfő partokon és politikai frakciókon felül álló személyének küldött-egylet hódolnak. Az összes vármegyék ezt a szándékukat spontán határozták el és a szóbanforgó felvonulásnak semmiféle hivatalos színe nem nincsen, ami abban is ki-domborodik, hogy az üdvözlőbeszédet az összes vármegyék megbízásából Pest vármegye egyik törvényhatósági bizottsági tagja fogja tartani.

A küldöttség vasárnap, június 21-én délben a Margits ígerten vitézi avatás után fejezi ki hódolatát és megszólítását a kormányzó előtt. Tekintettel a hely korlátozott voltára, minden vármegye küldöttségileg képviselteti magát a hódoló felvonulásban.

Az östermelői bizonyítványok kiadása

Az 1921. évi XXXIX. tc. 29. paragrafus, illetőleg az 1921. évi 130.000. számú m. kir. pénzügyminiszteri Utasítás 11. paragrafusának 2. pontja alapján igénybe vehető általános forgalmi adó mentesség igazolására a következőkre hívunk fel az érdekelteket figyelmémet: Mindazon östermelők (földbirtokos, bérlő, részes, feles gazdálkodó vagy gazdasági család). kik a nyílt piacokat látogatják, östermelői bizonyítványt kell a körülményt, hogy csupán saját terményeiket árussítsák, a szükséges „östermelői bizonyítvány“ megszerzése céljából haladéktalanul jelentkezzenek Debrecen sz. kir. város I-ső fokú közgazgatási hatóságánál (Rendőrségi-palota 45. számú szoba), hol a nyomozati jelentéseket megkapják.

A rendőrségi palota 45. számú szobájában kivett hivatalos értesítéssel kell azután az általános forgalmi adóhivatalnál (Piac-u. 9. sz. földszint jobbra) jelentkezni, ahol az — „östermelői bizonyítvány“ nyomában ki fog adatni és kézbesítetni.

Akik már eddig jelentkeztek: a fenti nyomozati jelentéseket átvehetik a Rendőrségi-palota 45. sz. szobájában és annak alapján és beadása ellenében fogják az „östermelői igazolványukat“ az általános forgalmi adó kezelő hivatalnál (Piac-u. 9. sz., földszint jobbra) a jelentkezés sorrendjében átvehetni f. hó 22-től kezdődőleg. Debrecen, 1925 június 17.

Általános forgalmi adó kezelő hivatal.

Élelmiszeri kárpit
SZABÓ JOZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindig a Debrecenit.

Színház

A Csokonai-színház műsora:
 Vasárnap: Délután: *Uferini*. —
 Este: *Uferini* bucsufellegye.
 Hétfőn: *Frasquita*. Premiere.
 Kedden: *Frasquita*.
 Szerdán: *Frasquita*.
 Csütörtökön: *Frasquita*.

Hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön világs áger a színházban!

Lehár tüneményes nagy operettje, a „Frasquita“ kerül színre lezárt helyekkel!

A második felvonásban a nagy ballet-számot *Bordy Bella*, a m. kir. Operaház tagja, mint vendég táncolja.

A színházi iroda jelentése:

Uferinél csak szombaton és vasárnap — szóval még két napig ját szanak a debreceni színházban. — Siessen jegyét biztosítani!

A világhírű Uferini csoport teljes együttese vasárnap délután is fellép a színházban a teljes esti műsorral, ugyanis a kiváló együttes, mint világszenzáció, nem játszik különböző műsrot, csak egyet állandóan.

A vasárnap délutáni Uferini előadásra az első sor 45.000 K!!! — a legolcsóbb 5000 korona!

Siessen vasárnap, az utolsó nap megnézni a bucsuzó Uferini együttest! a színházban!

Leszállítottuk a „Frasquita“ előadásokra a színházi helyárakat!

!!! A „Frasquita“ előadásaira elsőrendű támlásszélé 25.000, II. rendű 20.000, III. rendű 15.000 koronát páholy öt személyre 100.000 K.

A mozgó-színházak műsora:

URANIA: Dr. Enneryé és Common drámája filmen, D. W. Griffith rendezésében „Árvák a viharban“ (A két árva). Történelmi korszak a francia forradalomból 2 részben, 12 felvonásban, Lillian Gish főszereplésével.

VIGSZÍNHÁZ-MOZGÓ: Csak 16 éven felülieknek! Victor Margueritta regénye filmen. A leghíresebb francia színészek főszereplésével „A párisi pillangó“ (Lerbiér kisasszony legényélete). Életkép a párisi életből 8 felvonásban.

A Vigszínház-mozgóban az Uferini-előadásokra biztosítsa jegyét a II. sz. menetjegyirodában (Piac-utca 56. sz.).

„METEORBAN“ vasárnap „Scaramouche“. Világattrakció. Alice Ferry és Ramon Novarro főszereplésével. Előadások 3 órától.

„Méliusz“
 Könyvkereskedés és könyvujdonságai

DUMAS:
 Madame Dubarry bukása. Alapár 6—
 HUGÓVIKTOR;
 Nyomorultak I—IV. Alapár 10—
 GÁRDONYI G. G.
 Két menyasszony Alapár 7—
 Aggy Istén Biri „ 7—
 A kürt „ 8—
 Te Berkenye „ 7—

MAROCZY A. A.
 A sakk Alapár 8—

MOLY T. T.
 A báró lelke Alapár 7—

BRAMSTOKER:
 Karnevál Alapár 4—
 Drakula „ 8—

Szorozatszám 7000 + 5%
 Telefon 2—70.

A Muraközy-család hódoló ajándéka a kormányzónak

Muraközy László debreceni születésű festőművész díszes, domborított bőrmunkával elkészítette a kormányzó arcképét. Az arckép bőr dobozban van, amelynek első lapján a Horthy-család címere, hátsó lapján pedig az otrantói tengeri csata allegorikus képe látható. A művészi kivitelű darabot a következő tartalmu, szintén kézi festéssel készült — okmányzerű felirattal juttatta a kabinetiroda

utján a kormányzó kezéhez:

Öfömmeltóságú nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzó Urnak.

Ezeni szerény bőrmunkát a Muraközy-család — és különösképpen ennel debreceni ága — nevében hódolata és őszinte tisztelete jeléül felajánlja Muraközy László festőművész.

1925. június hó 18-án.

A világrekorder Bitskey is nevezett a DTE uszodaavató versenyére

A magyar uszók legkiválóbbja Debrecenben

Annak idején megírtuk, hogy a városi tanács a Debreceni Uszók Egyesületé bízta meg a nagyerdei Városi Uszoda megnyitásával.

A DUE az uszodát nagyszabású uszóversennyel adja át a köznek, amelyhez hasonló vidéki városban még nem rendeztek. Nagy anyagi áldozatokkal sikerült az egeri uszókat lekötöni, akiket világviszonylatban is első helyen emlegetnek, köztük Bitskey II. Aladárt, aki alig egy hete javította meg *Otto Fähr* 14 éve fennálló 2 p. 48.4 mp. es 200 méteres hátuszásban elért világrekordját. Bitskey új világrekordja 2 p. 48 mp.

Külön kell felemlitenünk Bárány István országos rekordert, Magyarország sprintbajnokát, aki —

Johny Weismüller után elsőnek közelítette meg a világrekorder idejét.

Bitskey I. Zoltán képességeit nem kell külön említenünk, ő az egyedüli, aki a párisi olimpiáson bekerült a döntőbe.

Szigriz Géza is kiváló, aki egymásután dönti meg a magyar rekordokat és 200 méteren 400 m., 1000 m. és 1500 m.-en tart országos rekordot.

Az egeriek közül neveztek még Horváth Ferenc, Szesztay István, Erdelyi József, Glozer László, akik mind első klasszisu versenyzők. A verseny érdekessége Eger—Debrecen válogatott vízipóló-mérkőzése lesz.

A városi birtokok tegnapi árverésén meglepő magas béreket ajánlottak fel

A felajánlott bérek meghaladják az ezévi béreket

Tegnap délelőtt több városi birtok bérlete, összesen 211 hold kiterjedésben, került nyilvános árverésre. Az érdeklődés az utóbbi hónapok gazdasági krízisért tekintve, meglepően nagy volt, aminek eredményeképpen minden egyes birtok árverésénél az ajánlatok meghaladták az idei bérosszeget.

Halápi csárdáért, melyet a hozzá tartozó 32 holdas birtokkal 50 aranykoronáért kiáltottak ki, Goldstein Simon tette a legmagasabb ajánlatot 55 aranykoronával holdankint az idei 2 mázsa rozsbérral szemben. A 25 aranykoronával kikiáltott 87 holdas Suggori-birtokra, melynek bére ez évben 90 kg. rozs volt, Cseh Gyula tette 54 koronával a legmagasabb ajánlatot.

A kincseshegyi 13 holdas birtok tanyával 73 aranykoronás ajánlattal érte el a legmagasabb összeget. Ennek a kikiáltási ára 25 korona, múlt évi bére pedig 70 kg. rozs volt. A legnagyobb ajánlatot Bánki Ferenc tette.

A Burai-féle 18 holdas Gutti kazalóért, amelynek kikiáltási ára 20 korona volt, Magyar Mihály 61 aranykoronával tette a legmagasabb ajánlatot. A füzfaesős-házi 56 holdas tanya kikiáltási ára 35 korona, múlt évi bére 1 mm. buza volt. A legmagasabb — 60 koronás

ajánlatot Papp Gyula tette. A Kovács-féle 5 holdas birtokért a kikiáltási áránál nagyobb ajánlatot nem tettek, s így azt 20 aranykoronáért adták bérebe Simon Imrének.

Ugyancsak ma bocsátották árverés alá a heti és nagyvásári napokon a baromvásártéren étel- és italárúsításra szóló engedélyt, a melynek kikiáltási ára 240 aranykorona volt. Nagy versengés indult meg az árverésen, úgy, hogy a kikiáltási árat háromszorosan is meghaladták, amennyiben a két leg többet ígérő pályázó: Bokor Jolán 7000, Szmerk Lajos pedig 710 aranykoronát ígért.

Ugy ezt, mint a többi haszonbérleteket a városi tanács fogja átvenni és a bérlőt a legtöbbet ígérők közül kijelölni. Utóajánlatnak mindenestre ez alkalommal is helye van s azokat 15 napon belül kell a városhoz benyújtani.

Leaszabb ebédlok, — hálók, uriszobák, hór, gobien garniturdk leszállított árban kaphatók

SZANTONAL,
 SZÍNHÁZI-ÁTIJÁRÓ

Legfinomabb kencébe tört olajesték, zománcok és lakkok nagy raktára

Legfinomabb
Borosnyán padlózománc 22000
Linoleum padlózománc 25000

Kapható: a
BERGER-féle
 festékküzetben Debrecen, Csapó-u. 10

Érettségi a kegyesrendi realgimnáziumban.

Az érettségizők 70 százaléka jelesen és jói érett.

Tegnap ünnepélyes keretek között történik meg a kegyesrendi realgimnáziumban lefolyt érettségi eredmények kihirdetése. A házi ünnepélyen megjelent Ady Lajos tankerületi főigazgató is. Az érettségi az idén fényes igazolása volt a tanári kar nagyszerű pedagógiai munkájának és sokan gratuláltak az intézet kiváló igazgatóját, Horgor Józsefet a szép eredményért.

Az érettségi vizsgák általános eredménye szerint a 40 jelöltnek 52 és fél százaléka, az intézeti növendékeknek pedig 70 százaléka volt jeles és jólérett. Jelesen érettek a következők: — Adamcsik István, Balázs György, Benesik József, Deák Ignác, Göllner András, Kohn József, Olejár Mihály, Romhányi Gyula és Szilágyi István. Jól érettek: Cselloth Gyula, Deák Imre, Dobó Árpád, Dobó Kálmán, Göblyös Mihály, Ludány György, Nagy Ferenc, Pirocska Árpád, Pucser Dezső, Rosenfeld László, Szand Henrik, Pucser Zoltán és Vajna István. A bizottság 3 ifjút szeptemberre, egyet pedig ismétlésre utasított.

Az eredmény kihirdetése alkalmával Ady Lajos tankerületi főigazgató beszédet intézett az ifjúsághoz. Örömmel állapította meg, hogy végre egy békebeli minőségű és színvonalu érettségi vizsgálaton elnököltetett, amelynek érdeme egyaránt becsületére válik az intézet kiváló igazgatójának és tanári karának s a derék, igyekvő tanulóifjúságnak. Majd arra buzdította az ifjakat, hogy munkakedvüket kötelességtudásukat őrizték meg kiinn az életben.

Azután Horgor József igazgató intézett néhány szót az ifjúsághoz. Hiszi, hogy az ifjúság meg fogja állani a helyét az életben is, a nemes gondolatokat át fogja élni és érezni. Figyelmezteti az ifjakat, hogy a vallás és az erkölcs az a kelető, amiről soha nem szabad megfeledkezniük.

— A mai zivatáros, felhőket tartó levegő — mondotta — nagy feladatok elé állítja önöket, de ha nem felejtik el a vallást és az erkölcsöt, bizony elérik céljukat.

Beszéde végén köszönetet mondott Ady főigazgatónak az érettségi bizonyítványokat osztotta ki a maturalt diákok között.

Ul órás üzlet
 Debreczeni István
 Péterfia-utca 8. — javításokat vállalok

Mindenféle butorokat !!
 ajtókat, befelénylő és ki-benyilő ablakokat, gyermek sportkocsikat stb. mélyen leszállított gyári áron raktáron tartok. — Megrendéseket igen jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett vállalok

Jancsó Kálmán
 asztalosáru-gyára
 Debrecen, Simonyi-ut-Bárczi-u. 3.
 Telefon 10—35.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

Hírek

Milyen idő várható.

Hazánkban is változékony hűvös idő uralkodott. Eső mindenfelé esett és mennyisége a Dunántulon és a Duna-Tisza-közén a 40 mm-t is elérte, sőt Pécsen 52 mm. is volt. A hőmérséklet súlyos és napközben három fokkal került a normális alá.

Időprognózis: Változékony, hűvös idő várható, még sok helyütt esővel.

Vasárnapi istentiszteletek

Nagytemplomban d. e. 10 órakor predikál dr. Révész Imre, d. u. 5 ó. Marton Sándor. Kistemplom zárva. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 ó. Szele GGYörgy, d. u. 5 órakor pr. Perpáth Ferenc. Arpad-téri templomban d. e. 10 ó. Peleskey Sándor, d. u. 3 ó. Szabó Gyula. Ispolyi templomban d. e. 10 ó. Baja Mihály, d. u. 3 ó. Szakolezay Bertalan. Homokkerti imaházban d. e. 10 ó. Vajda László. Nyílastelepen d. u. 4 órakor Zámboi Sándor.

Tanyákon. Pacon: Kovács János. Nagyszerén: Siposs Imre. Ondódon Kádár-dülön: Mezey Béla.

Vasárnapi iskolák d. e. fél 9 ó. a Diakonissza otthonban, Miklós-utca, Pacsirta-utca, Leány-utca, Vigkedvő Mihály-utca és Csonka-utcai iskolákban, Jókai-utca 50. sz., Nyilas telepi iskolában, a Dóczy-intézetben és a Széchenyi-utca 4. sz. a. pparóchián; d. e. 10 ó. a homokkerti iskola, d. e. 11 ó. a Fűvészkerti utcai iskola és d. u. fél 3 ó. a Nyulas-barakkban.

AKonfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 ó. Ispolyi-telep 9. sz. a. tartatik. Ugyanott felnőtteknek biblia-óra.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyes énekkara tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító-otthonban (Egyházi hivatal udvarán, keresztépület). — Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Értesítés. Az I. paróchiális köri férfi bibliakör első félévi működését a múlt vasárnap befejezte. A nyári szünet után szept. 6-án veszi ismét kezdetét, a Leány-utcai iskolában.

— *Az evang. istentiszteletet* f. hó 21-én, vasárnap d. e. 10 órakor Lebossa Lajos vallásánár végzi. — 11 órakor közgyűlés.

— *Beiratások* a római kath. polg. fiúiskolában június 1. 2. 3-án lesznek, mindenkor reggel 8 órától déli 12 óráig. A beiratáshoz a más iskolából jobb tanulók magunkkal hozzák utolsó isk. bizonyítványukat, szül. anyakönyvi kivonatot és újraoltási bizonyítványt. Felhívom a kath. szülőket, hogy előjogaikat idejekorán érvényesítsék. — Igazgatóság.

— *Beiratások* a statusano izr. elemi iskolában június 24. 25 és 26-ikán délelőtt 9-1 óráig. Az 1921. XXX. tc. rendelkezései szerint az iskolakötelesek már a tanév végén beiratandók. Az I. osztályba iratkozók születési, valamint himnológiai bizonyítványt bemutatandó.

— *Hármas doktoravatás lesz a jövő héten a debreceni egyetemen.* A debreceni Tisza István Tudományegyetemen csütörtökön fogadják az államtudományok doktorává avatni: Antal Antal szolgabíró és Szabó Gábor. Ugyanekkor fogadják dr. Hadházy Bélát a jogtudományok doktorává felavatni.

Jön június 22-től Uferini a Vig-színházba.

Tagad az álmosdi gyújtogatás vádlottja

Felboncolták a szénne égett kocsi

Tegnap számunkban részletesen hírt adtunk arról a borzalmas tüzről, mely csütörtök virradóra pusztított a közeli Álmosd községben. Megírtuk azt is, hogy Gulácsy gazdálkodó kocsi, Kiss Imre a leégett istállóban aludt s a folyó füstben megfulladt és szénne égett.

Tegnapelőtt boncolta fel dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos Kiss Imre holttestét Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró jelenlétében, aki tegnap is még ki-

volt Álmosdon a vizsgálat lefolytatása végett.

A csendőrség a gyújtogatás súlyos gyanuja alatt őrzetbe vette Balog J. álmosdi lakost, ki tagadja, mintha neki része lenne a gyújtogatásban.

A tegnapi napon a bűnügyben több tanút hallgatott ki a helyszínen Preineszberger Jenő táblabíró, de ezekről a kihallgatások felől még semmi pozitív sem került nyilvánosságra.

„Ez a halápi sem eszik több kenyeret“

Gyilkosság a halápi csárdában — Egy bűnügy, melyről már másodízben foglalkozik a debreceni törvényszék

1923. július 29-én Bernát Miklós lakatos a Debrecen határában levő Halápi csárdában mulatott. — Délután 4 óra tájban a csárdába jött Bernátnak öt arató munkása: Bodnár Sándor, Suba Imre, Horváth Lajos, Lakatos Lajos és Hunyadi Sándor vámospérségi legények. Bernát is közéjük ült és a tornácra elhelyezett asztal mellett borozgattak.

A csárda belső helyiségében halápi legények mulattak, hegedű-szó mellett. Bernát bement a halápiakhoz és kiesalta a két cigányt. Egy darabig mulattak is együtt, de később a halápiak ismét visszavittek a cigányokat. Ebből aztán szóváltás keletkezett közöttük, mire a vámospérségi karókat szedtek össze az udvaron és elhelyezték azt az asztal alatt.

Este 9 óra tájban Bernát azt mondta, hogy a halápiak közül senkit nem kell kiengedni. Mikor pedig az egyik halápi legény, Kovács Imre ki akart menni az udvarra, Bernát az előre elkészített karóval fejbe vágta. Ekkor dula-kodás támadt közöttük és a nagy zajra kiugró Zelenyák Sándor fejére Bernát két hatalmas ütést mért, melynek következtében Zelenyák összeesett. Ekkor Bernát azt kiáltotta a pérsieknél:

— *Na fiúk, most már ti üssétek, én már a magamét elregeztem. Ez a halápi sem eszik több kenyeret.*

Erre a többiek addig ütötték Zelenyákot, míg kiszenvedett.

Majd hangoszóval biztatta Bernát a pérsieket:

— *Üssétek, verjétek le minden-*

— *Biztosítsunk!* A legutóbbi napokban a Tiszántul több vidéken súlyos, egyes gazdáknál mindent megsemmisítő károkat okozott a jégverés. A Tiszántul Mezőgazdasági Kamara és szomorú alkalomból kifolyólag felhívja a gazdaközönség figyelmét a jégbiztosítás rendkívüli fontosságára, mert a jégverés által okozott károsodás katasztrófális válságba is sodorhatja őket. Ez évben tapasztalhatjuk ezt, sajnos, sok gazdatársainkon, jövőre minden gazda saját érdekében gondoskodjék megfelelő jégkárbiztosításról. Biztosítsa minden gazda terményeit jégverés, valamint tüzkár ellen, hasonlóképpen épületeit, állatait, gépeit és eszközeit, valamint tüzkár ellen, mert csak ez esetben lehet nyugodt, hogy nem szenved sohasem súlyos, néha pótolhatatlan kárt és veszteséget.

kit, én megfelelek mindenért.

Erre általános lett a verekedés. Mikor a pérsiek látták, hogy a halápiak elmenekülnek, nekiestek a csárdának és beverték az ajtókat, ablakokat, amit pedig benn találtak, mindent összetörték.

A királyi ügyészség Bernát Miklóst és öt társát szándékos emberölés büntette és ingatlan vagyonrongálás vétségével vádolja.

A debreceni kir. törvényszék 1924 októberében már tárgyalta ezt a bűnpert és akkor Bernát Miklós géplakatost 5 évi börtönre, a többi vádlottakat pedig 2-3 évre ítélte. Fellebbezés folytán az ügy a királyi Ítéletábrához került, ahonnan az ítéletet formai okokból visszaküldték a kir. törvényszékhez.

Dr. Serly Jenő táblabíró büntetőtanácsa tegnap tárgyalta újra ezt a bűnügyet.

Bernát Miklós tagadja, hogy ő ütötte volna le Zelenyák Sándort. A többi vádlottak azzal védekeznek, hogy nagyon ittasak voltak és nem emlékeznek semmire.

A bíróság mintegy huszonhat tanút hallgatott ki. A kihallgatott tanúk közül többen, így a vendéglős Takács István és felesége, határozottan állítják, hogy látták, a mikor Bernát leütötte Zelenyák Sándort.

A bizonyítás kiegészítése tárgyában Bod Kálmán dr. kir. ügyészségi alelnök és a védőügyvédek is indítványok terjesztettek elő, melyeknek a törvényszék helyt adott és újabb tanu kihallgatások végett a főtárgyalást július 17-ikére elnapolta.

— *Debrecen város tanácsa a BSE mérkőzésén.* A Budapesti Sport Egyesület, melynek tudvaleg a székesfehérvári tisztviselők a tagjai, vasárnap délután Debrecenben mérkőzik a Corinthian-díjért a DTE-vel. A BSE vezetősége meghívta a mérkőzésre Debrecen város tanácsát is, mely elhatározta, hogy az állomásnál lezajló fogadtásban és a délutáni mérkőzésen dr. Csűrös Ferenc kulturálisnokkal képviselteti magát.

— *Wolff Károly Debrecenben.* A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya vasárnap a vármegyeház dísztermében közgyűlést tart, melyre lejön a Liga országos elnöke, Wolff Károly is s beszédet fog mondani. A közgyűlés délelőtt 11 órakor veszi kezdetét. Este a vendégek tiszteletére bankett.

A legjobb fürdőcikkék legolcsóbban

Havas harisnyáruházában

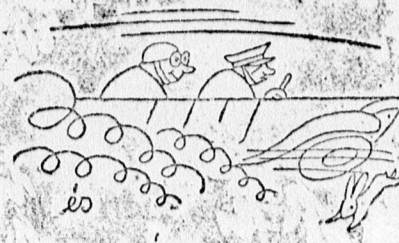
szerezhetők be BADO-GOS-UTCA 1., (Tisza-palota.)

Fürdőruhák, dresszek, fürdőköpenyek és flottiranyagok óriási választékban. Mű selyem harisnyák minden színben 39 ezer koronáért újra kaphatók.

MEINL Debrecen, Piac-utca 59.

Nekem legkedvesebb:

az autózás

egy csöze Meinl-kávé.

MEINL Debrecen, Piac-utca 59.

— *Emlékkönyv Szász Pál emlékézetére.* Az OMKE hajdumegyei karülete ezután is tagjai szíves tudomására hozza, hogy vasárnap, június 21-én déli 12 órakor az olyan körön elhunyt Szász Pál központi titkár emlékeztetere a Kereskedelmi Csarnok dísztermében emlékkönyvet rendez. — Program: Elnöki megnyitó. Emlékbeszédet mondának: dr. Radó Rezső keresk. és iparkamarai főtitkár kerületünk részéről és Horváth István főtitkár központunk részéről. — Elnökség.

— *Szigöröcsökben összeesett gimnázista az utcán.* Tegnap délután Csató Zoltán 19 éves gimnázista, Demke barakkbeli lakos, a város háza előtt, haza felé menet közben összeesett és fején zúzódásokat szenvedett. A sarki rendőr telefonált a mentőknek, akik a fiut szüleinek lakására szállították. A fiu régebbi idő óta betegeskedik s tegnap heves szigöröcsök fogták el s azért esett össze.

Jön június 22-től Uferini a Vig-színházba.

— *Rendőri hírek.* Vakmerő esomaglopás történt a III. osztályu vároteremben. Markovics Mihály József kir. herceg-utca 11. szám a. cukrásztól 6 kiló esokoládét tartalmazó esomagját lopta el ismeretlen tettes. — Késő este a rendőrorjárat síró-rívó kisleányra akadt, aki Irén kénék mondatta magát és eltévedt. Hazakísérték a Gyepíoron lakó szüleihez, akik már keresték a gyermekét. Fuvarozás közben aTrnka malom kocsi elvesztette a reálított okmányokat, melyek közt volt a fuvarkísérő szállítólevél, a sorozásos szállítóbarca és több kiutaló barca. A szegény kocsi hiába kereszte a malomra fontos okmányokat mindenütt, ahol csak járt, nem találta.

— *Iskolai találkozó.* A debreceni leánygimnázium 1919-1920. évből érettségizett növendékei június hó 30-án délelőtt 11 órakor a Dóczy-intézetben találkoznak. A részt venni szándékozók értesítést küldjenek Somogyi Mária Bethlen-utca 60. és Hertelendy Vilma Simonyi-ut 16 címre.

— *Az or. egyház* f. hó 21-én vasárnap d. e. 11 órakor közgyűlést tart, melyre a híveket ez uton is meghívja — az Elnökség.

× *Csűrös Róza festőművész műtermi képzőiskolája* (Párfia-ut. ref. gimnázium, II. em. 6. alatti) nyitva van: Vasárnap 10-12-ig, hétköznap pedig 10-12-ig 3-6-ig.

— *Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók.* Baitner ablakgyár, Sziv-utca 14.

Jön június 22-től Uferini a Vig-színházba.

Dr Pollermann Arthur előadása. A debreceni Stefánia Szövetség és a Közegészségi Egyesület folyó évi június hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az anya-és csecsemővédelemről dr Pollermann Arthur főorvos, m. osztálytanácsos közreműködésével az Uránia mozgószínházban vetített mozgóképekkel illusztráltan nagyszabású előadást tart. Az előadás kiterjeszkedik az amerikai anya-és csecsemővédelemre, mely tanulságos mozgóképekkel lesz bemutatva. A belépés ingyenes, csupán a párhelyülést kell 10 ezer korona meztelést fizetni, mely a készírádások fedezésére fog szolgálni. — **Jegyek** kaphatók a Népjelölti Hivatal (Miklós utca 23) keresztútjában és a pénztárnál az előadás napján. Minden csecsemős anya saját és gyermeke érdekében cselekszik, ha az előadást végighallgatja.

Percenként 1800 villámcsapás. Az Eszperantó Hírszolgálat jelentése szerint C. P. Brooks, az angol légügyi minisztérium meteorológiai intézetének statisztikája kimutatja, hogy körülbelül 1800 villámlás történik percenként a földön, tehát másodpercenként 30, — évente 16 millió, naponta 44 ezer. A statisztika több, mint háromezer időállomás jelentését dolgozta fel. A legtöbb villámlás Jáva szigetén történik a legkevésbé a sarkvidékeken. Sarkkutatók két-három év alatt csak egy-két villámlást észleltek.

Tejhamisításért elítélt árusok. Az utóbbi időkben egész sereg tejárust értek tetten a piacon ma is, akik vízzel hamisított tejet árultak. Valamennyien Várady Sándor tb. árusvezéki ülbök kihágási bíró elé kerültek, aki alaposan megbüntette a lelketlen tejárusokat. Dudás József, Monostorpályi, Telegi-óldal 89. 18 napi elzárásra átváltoztatható 500.000 korona fő- és ugyanannyi mellékbüntetést kapott. — Nagy Jánosné, Kiss Juliánna, Pász Erdő 8. sz. a. majorosnő ugyanennyit. Özv. Tóth Józsefné Tóth Zsuzsánna, Verébülő 62. sz. a. lakosnő pedig 2 napi elzárásra átváltoztatható 100.000 korona fő- és 100.000 korona mellékbüntetést kapott.

Születések. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Lőrincz István erdőtelepítő, fia József, Tar Sára cseléd, fia András, Csordás Ferenc npsz., fia János, Tóth Sándor áll. főmérnök, fia Sándor, Szikora András János npsz. leány Juliánna.

Haldózások. A tegnapi nap folyamán a debreceni állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: özvegy Polgári Gáborné Nagy Zsuzsánna ref. 75 éves, Hid-u. 8. Váradi Károly ref. 70 éves, Jókai-u. 33. Wolff János 62 éves, Péterfia-u. 46. — Nagy Fernoné Csáki Eszter 53 é., Arany János-u. 59. Kimesek Katalin rk. 16 napos, Telegi-u. 86. — Matkó János ref. 21 hónapos, Hoffmók-u. 94., Varga János ref. két napos, Létai-ut 2., Gál Erzsébet rk. 20 éves, Darabos-u. 40., Bicskei Kálman rk. 68 éves, Szávay Gyula-u. 8.

Ridiküllöpdés a piacon. Turai Miklósné, Nemzetőr-utca 3. sz. a. lakosnő a Rákóczi-utcai burgonyapiacra vásárlás közben a ridiküllöt kerek kosarába tette. A következő pillanatban már idegen kéz nyúlt utána és és hirtelen kiemelte a ridikült, melyben akkor már csak 119 ezer korona volt. De a lopást a rendőr hamarabb észrevette, mint a károsult és a tolvajnot előállította.

Női filckalapok fehérben 130 ezer, színesben 120 ezer koronáért kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

Mit hirdet ma az Ingóságkövetítő? (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota az udvarban. Telefon: 11-99.) Kevés pénzzel is és a legjutányosabban vásárolhat az Ingóságkövetítőnél mindent! — Heti vagy havi részletfizetésre is adunk gyermekkosikát, gyermekágyakat ebédlő, háló villanyesillárokat, — petróleumlámpákat, gramofonokat, fali-, inga- és ébresztőórákat, — egész és félhálókat és székeket, — egyes butor darabokat, szalongoarnitúrákat, asztal és tornyos spórkat, férfi és női ruhákat, vásznakat, csipkefüggönyöket, futószőnyegeket és mindenféle ingóságokat. Páratlan alkalmi vételék: teljes borbélyműhely berendezés, komplett ablakok spalettákkal, hádortető, koremai pult, egy lóra való lószerszám, hat darab ebédlőszék, Schöber-ágyak, tennisz-rakettek, művészi festmények, antik vitrinek, porcellánok, virágállványok gyönyörű virágseréptartók s mindenféle ingóságok. Keresünk megvételre hencsereket, diványokat, varrógépeket, butorokat és mindenféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságkövetítőnél rendelhetők meg, részletfizetésre is.

Sport

A vasárnapi mérkőzések

az áldatlan pályaharc miatt megint két pályán lesznek lebonyolítva. Ne csodálkozzanak majd a rendező egyesületek, ha bevételük nem lesz a kivánt nagyságu, mert nem lehet azon megütözni, hogy a két mérkőzéshez szokott közönség majd egyért fizet annyit, mint más alkalommal kétfőrt. Ezt kellene már belátniok az egyesületek rövidlátó vezetőinek. Az egyik mérkőzés az Ürető-téren lesz, ahol a Szolnoki Műv SE-t látja a DKASE vendégül. Érdekes ez a mérkőzés már azért is, mert a kerületiútköz csatlakozni akaró szolnoki egyesületek legerősebbjével ismerkedhetik meg Debrecen sportközönsége. A szolnoki egyesület a középmagyarországi kerület alosztály győztese volt s így nyilván érdekes, izgalmas játékok hoz majd a két egyesület találkozása. A másik mérkőzés a nagyerdei pályán a Corinthian diéért folyó küzdelem során lesz a BSE és a DTE között. A jó nevekkel álló fővárosi együttessel legnagyobb részt a fővárosi tisztviselőkből rekrutálódott, intelligens játéku csapat, kiknek debreceni szereplése csak javára lehet a labdarúgó sportnak. Mindkét mérkőzés egyaránt érdekes s éppen ezért sajnálatos, hogy hitvány érzelmi kérdések miatt a közönséget felkelőhöz megfosztják a lehetőségtől az érdekelt egyesületek vezetői, hogy mindkét mérkőzést megtekinthessék.

A válogatott ifjúsági csapat

felállítását a következők: Hübner DVSC — Csonka DVSC, Kerezi DKASE — Horváth DVSC, Fehér DTE, Sipos NyTVE — Négysy NyTVE, Rosenstein NyTVE Bobák DVSE, Vincze DMTK. Tartalékok: Kohajda DEAC, Milotay NyTVE.

LEGIZEBB — LEGJOBB — LEGJOBB
FÉRFIRUNA SZÖVETEK
 FELHÍVÁS BEZÁRÓL (Piac-utca 17. szám) SZERZHEZŐK BE

A DTE atletikai szakosztálya szombaton, 20-án este 9 órakor, a Gambrinus külön helyiségében — tartja alakuló ülését, amelyen szívesen lát minden atletika iránt érdeklődő DTE tagot az elnökség.

A DTE football-szakosztályának vezetősége ma, szombat délután fél 6 órakor a Gambrinusban fontos értekezletet tart. Tárgy: A szerdai események megvitatása.

A DTE szombat délután fél 4 órakor törpe-tréninget tart, amelyen mindazok, akik a DTE törpe-csapatában szerepelni akarnak, jelenjenek meg.

A DUE választmánya ma este 6 órakor ülést tart a Gambrinus külön termében.

TŐZSDE

Egy aranykorona árfolyama a dollár hivatalos pénzfolyamán 14.383 papirkorona.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdén az irányzat ingadozó volt. Nyitáskor a papírok legnagyobb része a tegnapi zárlati nyív felett állott, de a tőzsdei folyomány inkább ingadozó volt az irányzat. Zárlat előtt nem sokkal a realizációs eladásokra nagyobb áresés állott be, azonban tegnaphoz képest még így is 2-3 százalékos árnyereség mutatkozik.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat tartott volt, zabban pedig szilárd. Új buzában élénk volt a forgalom. — Egyebekben csekély az üzlet.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 525 fél—530, egyéb 522—525 fél, 77 kilós tiszavidéki 530 fél—533, egyéb 527—530 fél, 78 kilós tiszavidéki 535 fél—537, egyéb 532—535 fél, rozs 400—405, tak. árpa 320—330, sörárpa 380—420, köles 285—295, zab 465—480, tengeri 305 fél—310 fél, korpa 245 fél—248.

Zürichi zárlat.

Páris 2425, London 2503 és fél, Brüsszel 2405, Newyork 515, Milánó 1905, Hollandia 206.52, Berlin 122 ötnyelvad, Bécs 72 ötnyelvad, Budapest 72.50, Belgrad 905, Bukarest 240.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyitvási maradvány 1075, érkezett 269, eladva 247. Árak: fiatal könnyű 17—18, nehéz 19—20. Zárvásáron nem volt üzlet.

Magyar Nemzeti Bank jelentés a deviza árfolyamokról.

Darab	Érték	Érték
Dollár	70490 K	71270 K
Angol font	144000 K	247000 K
Hollandi forint	28 00 K	28475 K
Francia frank	1352 K	3373 K
Sváji frank	15730 K	12864 K
Léva	510 K	218 K
Cseh korona	796 K	218 K
Lira	2 29 K	2637 K
Lel.	29 K	331 K
Dinár	1219 K	1232 K
100 r. márká	16710 K	16874 K
Leuzvel márká	17475	1352 9
Osztrák korona	8995	10055

Debreczanszky István Kárpitos — Halköz 8. szám Kéz hencserek, diványok, mairacok garnitúrák raktáron Tavaszok a vállalat

Mindenben lapunkban

NYILT-TER.*

A „Hajdúföld“ helybeli napilap f. évi május hó 9-iki számában közlé tett cikkében személyemmel úgy foglalkozott, mint aki a „Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségé“t súlyos szavakkal megsértettem.

Amint dr. Szabó Mihályné nagyszabású asszonyhoz, mint a Mansz. iparosszakosztálya elnöknőjéhez írt tézett levelemben is kifejezésre jutottam, ezúton a nyilvánosság előtt is kijelentem, hogy nekem nevezett egyesületet sérteni soha szándékomban nem volt és hogyha bármikor is elvart tettem, vagy mondottam volna, ami az ellenkező feltevésre és ellenem bünvádi eljárás megindítására okul szolgálhatott volna, témetért és szavamért nevezett egyesülettel ezennel tinnepélyesen bocsánatot kérek.

Debrecen, 1925 június 18.
 Morgenstern Manó.

Egy pár cipőt ingyen kap, ki nálam egy öltönyt rendel. Tegdes János, Péterfia 42. — Részletfizetés mellett is.

* E rovat alatt közlőkért nem vállal felelőssége sem a szerkesztőség, sem a kiadóháza al.

Felafel szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
 Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó vállalat
 Nyomatott a Tiszántúli Népközpont nyomdájában.

EGY SZOBA KONYHAS Lakást
 azonnalra keresek. — Cim a kiadóban.

Makulatura
 papir kapható lapunk nyomdájában (volt Bika mozgószínház helyiségében, József kir. herc.-u. 1.)

Poloskát
 svábbogarat, lücsköt, 24 órán belül mindenki kiírthatja aszabadalmazott regisztrálva. Olcsó árban kapható
STERN
 testközvetében, PIAC-U.10. Bikkával szemben.
 Garantiált minőségű patkány és egéirtó állanóan nagy rakl ár

V. H. 392—1925. sz.
Árverési hirdetés.
 A debreceni járásbírósa 1924. Pk. II. 17,189. számú végzése folytán 10,3 1,140 és 585000 K eddigi és a még teimertüendő költségek behajtása végett a törlesztett összeg betudásával Stark Jenő és neje javára 1925. évi június hó 22-én d. u. 3 órakor Debrecenben, Csokonai-u. 5. sz. háznál 12.200 000 kor. becsült ingóságok, u. m. butorok és egyebek bírói árverésen a legtöbbet igézőnek esetleg a becsáron aól is e adatnak.
 Debrecen, 1925. jun. hó 4.
 Tihanyi Vilmos bir. végrehajtó.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdú-Érd vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Márványozások, cementlapok, betonárak, sarkóvek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreczeni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Tűzifa vagonkéntben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Rikkancsok

maas fizetéssel

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Jóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építészek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. sz.

Carbolineum nagyon olcsón Kapható, Stern festéküzletében, Piac-utca 10. Bikával szemben. Telefon 856.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönségnek szíves figyelmét felhívni, hogy nőikalap üzletemet áthelyeztem Arany János-utca 37. számú házamba. Kérve további szíves pártfogását, tisztelettel Jun greisz Mari.

Déltűni órákra egyszerű, arany kettős könyvelést vállalom. — Dolgozó jellegre Tiszántúlihoz.

Intelligens fiatal asszony szoptatós dadának vagy gyermek mellő vidékre vagy uradalomba elmenne. Cim a kiadóban.

Manikűrözés 6 ezer korona. — Széchenyi-utca 57., Toma fodrász.

olcsóbb. Darabos 7.

Öv, uriaszony a jövő tanévre elfogad 2 iskolás lánykát teljes ellátásra. Jókai-utca 1.

Mézpergetést országos és kis Bokonádi keretéből elvállalok kitűnő pergetőmön. Veress, — Károly Ferenc József-ut 8. b.

Óra-, ékszerjavítást szakszerűen, jótállással készit — Sretter János órák és ékszerész, Batthyány-utca 13.

Hullott és vágott hajat legmagasabb árban veszek. Párisi hölgyfodrász, Tejpia.

Fekete, hosszuszőrű házörz ebet adnék jóhelyre ajándékba. Hunyadi-utca 17.

Bor, saját termelés, zamatos házi bor, literenként kapható mindennap. Poroszlai-ut 53., Sestakert

Sajáttermésű faibor literenként 12 ezer kor., Cilli Mihályné, Rákóczi-u. 12.

Egy férfi kvártélyost azonnal elfogadok. Ugyanott irodai takarítást vállalom. Özv. Nagy Sándorné, Fűrdő-ut. 107., ajtó 7.

LAKÁS, ÜZLET

Négyszobás lakás (egész ház, két udvarral) állomás mellett olcsón átadó. Üzletnek, vendéglőnek különösen alkalmas. Értekezni d. u. 2-3. Cil a kiadóban.

Kétszobás lakásomat elcserelném egyszobás lakással. Szövöszék, divány eladó. Bethlen-u. 27.

Utcai butorozott szoba július 1-re kiadó. Darabos 9.

Üzlethelyiség, — irodának vagy más célra alkalmas, — átadó. Előnyös feltételek. Bővebbet: Dicker, Hatvan u. 36.

Különbejárati butorozott utcai szoba, előszobával azonnal kiadó. Rákóczi-u. 19.

Egy udvaranyiló szoba butorral vagy annélkül átadó. Dobozi-utca 5. sz.

Julius elsejétől kétszemélyes butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán-utca 3. sz.

Kiadó Homokkert, Bujdosó-utca 34. alatt kétszobás lakás külön udvarral, lelépéssel.

Butorozott szoba főtér közelében garzonnak kiadó. Hüvelyes 6. sz.

Utcai butorozott szoba július 1-re kiadó Darabos-utca 9.

Csapó-utca 76. üzlethelyiség berendezéssel átadó. — Értekezhetni Csapó-utca 11. Bartos üzletében 309.

Egyszobás, konyhás lakásomat elcserelném nagyobb, esetleg kétszobás lakással ráfizetéssel. Bercesényi-utca 26. középső.

Butorozott szoba Piac-utcaán — azonnal vagy 1-re kiadó. Cim a kiadóban

Különbejárati butorozott udvari szoba azonnal kiadó. Péterfia-utca 4.

Varródhoz perfekt varró nő társat keresek. Cim a kiadóban.

Modern főútcái 4 szobás lakásom átadnám vagy elcserelném hasonló nagyságú földszinti, lehetőleg családi házban lévő lakással. Cim a Tiszántúli kiadóban.

Forgalmas fűszer és esemege üzlet eladó Cim a kiadóban.

Csinosan butorozott szoba kiadó. Nap-utca 11., ajtó 4.

KERESLET

Családos tanuló fizetéssel felvételnek Előnyösül Sámuel, — Arany János-u. 37.

Méhseledeket, méhesládokat veszek. Kőzkörházi kapus, 8-2-ig. Simonyi-ut 1.

Egy darab satut és egy furógépet megvételre keres a Debreczeni Működgyár Rt. Fűrdő-u. 2.

Motorkerékpárt, pótkocsipárt, — erőset keresek megvételre. Szirek, Szent-Anna-u. 1.

Malacokat, sertéseket farlóra vállalok. Gröttner Károly, Ferenc József-ut 26.

Egy szegény tanuló elvesztett egymillió koronát. Kéri a jószívű megtalálót, szolgáltatassa be a rendőrségre, mivel neki meg kell azt fizetni és hónapokig fog emiatt nyomorogni.

Terményt minden mennyiségben veszek, előre pénzt adok 6 és új terményre, közraktári letétjegyre is gyalpút veszek. Wurdiger, Késes-utca 90.

ÁLLÁST KAP

Perfekt gyors, gépiró, valamint könyvelésben jártas tisztviselő felvétetik Belvárosi Takarékpénztár debreceni fiókjánál.

Vidéki kutturáshoz munkások Barna-u. 3.

Egy fiatal borbélysegédet keres Nagy Gábor, Hadház.

ÁLLÁST KERES

19 éves négy középiskolás fűszer kereskedőség elcserejére állást keres. Ajánlatot kér Vajthó Miklós, Tiszaföldvár, Nagy J. urnál.

Német kisasszony, intelligens — jobb házhoz ajánlkozik, csak kisebb gyermekek mellé. Hatvan-u. 45.

Intelligens nő házvezetőnek — elmenne. Cim a kiadóban.

Gazdaságban állást keres érettségizett fiatalember, hosszab gazdasági és irodai praxszissal. Cim a kiadóban.

Bármilyen foglalkozást keres jogvégzett volt tisztviselő. Cim a kiadóban.

Perfekt gyors- és gépiró munkacéret keres ügyvéd. Cim a kiadóhivatalban.

Középszkolát végzett ügyes fiut tanulónak felvesz Nagy vasüzlete, Csapó-u. 68.

Munkáslányokat felvesz a debreceni-működgyár, Fűrdő-u. 2.

Gyors és gépiró, perfekt, hat évi gyakorlattal, állást keres. Boldogfalva-u. 1.

Aranyozó ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban veszek

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

ELADAS

Automobil hat üléses, üzemképes olcsón eladó. Értekezhetni Siro ma lomtulajdonosnál Hajdunánáson.

Magánjáró motor 12 lóerős, teljesen üzemképes, megbízható, olcsó áron eladó vagy bérbeadó. Debreceni Autóforgalmi r-t. Hatvan-u. 53.

Ház, Széchenyi-ut 18. eladó, 4 szobás beköltözhető modern lakással. Szent-Anna 7, reggel és délután.

Kerékpár, új, eladó Szent-Anna 7. szám reggel és délután.

Két használt ág külön is eladó. Boldogfalva-utca 16.

Nyári hónapok alatt

szabni és varni tanít, — közben saját ruháját elkészítheti

Grünfeld női szabó termében, Péterfia 19

A Tiszántúli Hírlap

és

DEBRECZEN

szerkesztősége és kiadóhivatala

átköltözött

a volt Bika mozgószínház helyiségébe

József kir. herceg

ucca 1.